

15. desember 2019

Litt av en valgordning

Parlamentsvalget i Storbritannia har gitt brakseier for de konservative. En titt på tallene belyser valgordningen. (For spesielt interesserte.)

Underhuset har 650 medlemmer. De er valgt i enkeltmannskretser med tilnærmet like mange velgere. I hver krets vil den kandidaten som får flest stemmer vinne. Systemet kan gi bemerkelsesverdig utslag.

Først de seirende. De konservative fikk 47% av stemmene, og 56% av representantene. Men mer bemerkelsesverdig er utviklingen av stemmeandelen. Den økte med bare 1,2% fra forrige valg men ga en økning på 49 representanter, dvs. 7,5% av 650. (Når det opplyses at Boris Johnson vant 66 representanter, skyldes det at 17 representanter hadde forlatt partiet i valgperioden.)

Andre seirende ble Scottish National Party. Partiet økte velgeroppslutningen med 0,8% til 4% og fikk 48 representanter (vel 7%). Verre gikk det for Liberal Democrats som økte sin velgeroppslutning med 4,8% til 11,6%, men fikk bare 11 representanter (tapte 10).

Altså: Skottene: 4% av stemmene ga 48 mandater, de liberale: 11,6% av stemmene og 11 mandater. Tre ganger så mange stemmer ga en fjerdedel antall mandater. Eller: Sammenlignet med de konservative som fikk 49 flere representanter, økte de liberale stemmeandelen fire ganger mer, men tapte 10 representanter. Det må rimeligvis føles bittert for de 3,6 millioner liberale velgerne. Men forslag om en viss justering av valgordningen ble altså nedstemt i folkeavstemming i 2011.

- - -

Kilde: Tallmateriale fra The Guardian 13. desember.

T